

Skaidrojums par pašvaldību budžeta izpildi

Pārskatā par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi uzrādīta pašvaldību budžetu izpilde 2008.gadā. Pārskats sagatavots pēc naudas plūsmas principa un tajā apkopoti dati par pārskata gada ieņēmumiem, izdevumiem un budžeta finansēšanu.

Pārskata par pašvaldību konsolidētā kopbudžeta izpildi sagatavošanas pamatprincipi

Pārskats par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi sagatavots, apkopojot un konsolidējot pašvaldību budžetu izpildes pārskatus. Konsolidācija veikta, izslēdzot savstarpēji atbilstošus ieņēmumu un izdevumu posteņus, vadoties pēc “mazākuma” principa metodes, t.i., konsolidējot izslēgtas savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās summas. Konsolidējot pašvaldību budžetus izslēgtas šādas pozīcijas (iekavās norādītas atbilstošās pozīcijas):

- pamatbudžetā:
  - pašvaldību budžetu savstarpējie norēķini (ieņēmumi/ izdevumi) – Ls 156 593 362,
  - pašvaldību iemaksas Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (ieņēmumi/ izdevumi) – Ls 86 663 631,
  - pašvaldību savstarpējie procentu maksājumi – Ls 74,
- speciālajā budžetā:
  - pašvaldību budžetu savstarpējie norēķini (ieņēmumi/ izdevumi) – Ls 34 642 713,
  - pašvaldību savstarpējie procentu maksājumi – Ls 6 218,
- pašvaldību savstarpējie maksājumi starp budžetu veidiem (ieņēmumi/ izdevumi) – Ls 462 685,
- savstarpējie aizņēmumi/ aizdevumi (finansēšana):
  - starp pašvaldības budžeta veidiem – Ls 81 849,
  - starp pašvaldībām – Ls (2 778),
- nodrošinot vienotu pieeju valsts budžeta un pašvaldību budžeta pārskatiem, pašvaldību pamatbudžeta un speciālā budžeta ieņēmumi koriģēti privatizācijas ieņēmumu daļā - Ls 14 498 397 un tie uzrādīti finansēšanā (naudas līdzekļu un noguldījumi).

Pašvaldību budžeta izpilde 2008.gadā

2008. gadā pašvaldību konsolidētā budžeta ieņēmumi (ieskaitot ieņēmumus no ziedojumiem un dāvinājumiem) ir 1 683,3 milj. latu, kas ir par 17.5 % vairāk nekā 2007. gadā. Savukārt konsolidētā budžeta izdevumi 2008. gadā ir 1 787,3 milj. latu, kas ir par 22.6 % vairāk nekā 2007. gadā.

Pašvaldību konsolidētā budžeta finansiālais deficīts 2008. gadā ir 104,0 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007. gadu ir par 78.9 milj. latu lielāks.

Pašvaldību pamatbudžeta izpilde

2008. gadā pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi ir 1 798,7 milj. latu, bet izdevumiem izlietoti - 1879,4 milj. latu. Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi salīdzinājumā ar 2007. gadu ir palielinājušies par 18,0 %, bet izdevumi — par 21.9 %. Pašvaldību pamatbudžetā finansiālais iztrūkums 2008.gadā ir 80,7 milj. latu, savukārt 2007. gadā tas bija 18,0 milj latu apmērā.

285 pašvaldību pamatbudžetā izveidojās pamatbudžeta finansiālais iztrūkums, kas kopumā sasniedza 123,6 milj. latu. Lielāko pamatbudžeta finansiālo iztrūkumu veido Jelgavas pilsēta (-7,8 milj. latu), Cēsis – (-6,0 milj. latu), Valmiera (-5,1 milj. latu), Rēzekne (-4,1 milj. latu) un Kuldīga (-3,8 milj. latu). 24 pašvaldībās finansiālais iztrūkums bija robežās no 1 milj. latu līdz 3,6 milj. latu, bet 151 pašvaldībās tas bija robežās no 100 tūkst. latu līdz 1 milj. latu.

2008.gadu pamatbudžetu ar finansiālo pārpalikumu beigušas Rīgas pilsēta – 15,3 milj. latu, Carnikavas novads – 1,1 milj. latu un Rīgas rajona padome – 1,1 milj. latu. 2008.gadā pamatbudžetā finansiālais pārpalikums robežās no 100 tūkst. latu līdz 650 tūkst. latiem ir bijis 140 pašvaldībās.

Pašvaldību pamatbudžeta nodokļu ieņēmumi 2008. gadā ir 908,4 milj. latu, kas ir par 125,7 milj. latu jeb 16.1 % vairāk nekā 2007. gadā. Proporcioniāli lielākā nodokļu ieņēmumu daļa ir ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, kas pašvaldību budžetā 2008. gadā sastāda 830,6 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007. gadu ir par 129,5 milj. latu jeb 18.5 % vairāk. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pieaugums saistīts ar tautsaimniecībā nodarbināto darba samaksas pieaugumu.

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi (ieskaitot parādu maksājumus) 2008. gadā sastāda 70,7 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 3,6 milj. latu jeb 4.8 % mazāk. To veido ieņēmumi par zemi, ieņēmumi par ēkām un būvēm un nekustamā īpašuma nodokļa parādu maksājumi. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi par zemi 2008. gadā ir 35,5 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 6,1 milj. latu jeb 20.7 % vairāk. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi par ēkām un būvēm ir 35,2 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 9,5 milj. latu jeb 21.3 % mazāk. Kopējie nekustamā īpašuma nodokļa parādu maksājumi sastāda 0,03 milj. latu, kas ir salīdzinājumā ar 2007. gadu ir par 0,08 milj. latu jeb 76.1 % mazāk.

Pašvaldību pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumi 2008. gadā sastāda 33,9 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 5,8 milj. jeb 14.6 % mazāk. Lielāko īpatsvaru no pašvaldību pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumiem sastāda procentu ieņēmumi par depozītiem, kontu atlikumiem un valsts parāda vērtspapīriem, kas ir 8,3 milj. latu vairāk, salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 5,7 milj. latiem jeb 219.2 % vairāk. 2008.gadā ieņēmumi no zemes īpašuma pārdošanas ir 2,5 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007.gadu ir par 12 milj. latu jeb 82.8 % mazāk.

Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības 2008. gadā sastāda 3,5 milj. latu, kas ir par 1,1 milj. latu jeb 45.8 % vairāk nekā 2007. gadā. Ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumos ir iekļauti tiešie maksājumi no ārvalstīm.

Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi no maksājumiem par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem 2008. gadā sastāda 106,9 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007. gadu ir palielinājušies par 12,1 milj. latu jeb 12.8 %. Lielāko īpatsvaru šajā grupā veido ieņēmumi no dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem 20,3 milj. latu, ieņēmumi no nomas un īres 16,0 milj. latu, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem par izglītības 14,4 milj. latu.

Pašvaldību pamatbudžeta izdevumiem 2008. gadā kopumā izlietoti 1 879,4 milj. lati, kas ir par 337,3 milj. latu jeb 21.9 % vairāk nekā 2007.gadā. Proporcioniāli lielākie izdevumi saistīti ar izglītības funkcijas izdevumiem, kuriem tērēti 802,6 milj. latu jeb 42.7 % no pašvaldību pamatbudžeta izdevumiem.

Pašvaldību pamatbudžeta uzturēšanas izdevumi 2008. gadā bija 1 528,3 milj. latu, kas ir par 301,7 milj. latu jeb 24.6 % vairāk nekā 2007. gadā. Lielāko izdevumu daļu uzturēšanas izdevumos veidoja izdevumi atlīdzībai, kas 2008. gadā bija 774,0 milj. latu jeb 68.4 % no kārtējiem izdevumiem un 50,6 % no uzturēšanas izdevumiem. Salīdzinot ar 2007. gadu, izdevumi atlīdzībai ir palielinājušies par 165.3 milj. latu jeb 27.2 %. 2008.gada atlīdzībā iekļauti darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas 158,6 milj. latu apmērā.

Izdevumi kapitālieguldījumiem 2008. gadā salīdzinājumā ar 2007. gadu ir palielinājušies par 11.3 % un bija 351,1 milj. latu, kas no kopējiem izdevumiem ir 18.7 %.

Pašvaldību līdzekļi 2008.gadā ieguldīti akcijās vai līdzdalībā komersantu kapitālā 33 milj. latu apmērā. Lai segtu negatīvo finansiālo bilanci un realizētu lielus projektus pašvaldības 2008.gadā ir aizņēmušās 119,0 milj. latu.

Pašvaldību speciālā budžeta izpilde

2008. gadā pašvaldību speciālā budžeta ieņēmumi ir 173,7 milj. latu, bet izdevumi - 181,8 milj. latu. Pašvaldību speciālā budžetā finansiālais deficīts ir 8,1 milj. latu, savukārt 2007. gadā bija finansiālais pārpalikums 15,0 milj. latu apmērā.

266 pašvaldībās speciālā budžeta izveidojās finansiālais deficīts, kas kopumā sasniedza 11,5 milj. latus. Lielākais finansiālais deficīts veidojas Rīgas pilsētai (-2,7 milj. latu), Jelgavas pilsētai (-1,5 milj. latu), 14 pašvaldībās finansiālais deficīts bija robežās no 100 tūkst. latu līdz 700 tūkst. latu. Lielākais speciālā budžeta finansiālais pārpalikums bija Jūrmalas pilsētai - 0,5 milj. latu. 5 pašvaldībās speciālajā budžetā finansiālais pārpalikums bija robežās no 100 tūkst. latu līdz 360 tūkst. latu.

2008. gadā **ieņēmumi** pašvaldību speciālajā budžetā (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) ir 177,5 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007. gadu tie ir palielinājušies par 21,5 milj. latu jeb 13.8 %. Lielāko pašvaldību speciālā budžeta ieņēmumu daļu veido Autoceļu fonda ieņēmumi, kurā no valsts budžeta saņemts 98,5 milj. latu. Savstarpēji starp pašvaldībām speciālā budžetā saņemti 34,9 milj. latu. Speciālā budžetā uzskaitītie maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi ir 6,3 milj. latu apmērā, bet privatizācijas ieņēmumi 14,4 milj. latu apmērā.

2008. gadā pašvaldību speciālā budžeta **izdevumiem** (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) izlietoti 186.3 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2007. gadu ir palielinājušies par 45,4 milj. latu jeb 32.2 %. Izdevumu palielinājumu 2008. gadā salīdzinājumā ar 2007. gadu veidoja uzturēšanas izdevumu palielinājums par 30,0 milj. latu jeb 33.8 % un kapitālo izdevumu palielinājums par 15,3 milj. jeb 29.3 %. Proporcioniāli lielāko pašvaldību speciālo budžetu izdevumu daļu 54.2 % veido ekonomiskās darbības funkcijas nodrošināšana. Šie izdevumi 2008.gadā bija 99 milj. latu. Otrā lielākā pašvaldību speciālo budžetu izdevumu daļa 18.0 % ir saistīta ar valdības vispārējiem valdības dienestiem. Šie izdevumi 2008.gadā bija 33,0 milj. latu.

30.06.2008.

1281

Irēna Šuksta

67094210, irena.suksta@kase.gov.lv